

IV kurs

IV kurs tələbələrinə “Cərrahi Xəstəliklər” fənnindən təhsilin hədəfi onların aşağıdakı səriştlərə yiyələnmələrinə dəstək olmaqdır:

- qarın orqanlarının təcili, təxirəsalınmaz və çox rast gəlinən cərrahi patologiyalarının (təməl cərrahi patologiyalarının) diaqnostikasını göstərməyi,
- qarın orqanlarının təməl cərrahi patologiyalarının müalicə profilaktika və proqnostikasını izah etməyi,
- qarın orqanlarının mürrəkkəb, atipik və az rastgəlinən patologiyalarının (irəli səviyyə patologiyalar) diaqnostikasını, müalicəsini, profilkatika və proqnozlaşdırılmasını izah etməyi,
- qarın orqanlarında aparılan müdaxilə və əmliyyatları izah etməyi.

KLİNİK SƏRİŞTƏLƏR

Auditoriya mövzuları Təməl patologiyalarda klinik səriştlər

Hədəf

IV kurs tələbələri qarın orqanlarının təməl cərrahi patologiyalarını mühzirə və praktik dərslərdə öyrənərək aşağıdakı klinik səriştlərə yiyələnməlidirlər:

- qarın orqanlarının təməl cərrahi xəstəliklərin (təcili, təxirəsalınmaz və çox rast gəlinən tipik cərrahi xəstəliklərin) diaqnostikasını real və ya virtual xəstə üzərində **izah etməyi və göstərməyi** bacarmalıdır.
- qarın orqanlarının təməl cərrahi xəstəliklərin müalicəsini, profilaktikasını və proqnozlaşdırılmasını **izah etməyi** bacarmalıdır.

Sərbəst mövzular İrəli patologiyalarda klinik səriştlər

Hədəf

IV kurs tələbələri qarın orqanlarının irəli patologiyalarını sərbəst şəkildə öyrənərək aşağıdakı səriştlərə yiyələnilrlər:

- qarın orqanlarının mürrəkkəb, atipik və az rastgəlinən cərrahi patologiyalarının (irəli səviyyə patologiyalar) diaqnostikasını, müalicəsini, profilkatika və proqnozlaşdırılmasını **izah etməyi** bacarmalıdır

Auditoriya mövzuları
Təməl patologiyalarda klinik səriştələr

BİLİKLƏR

Qarın orqanlarının aşağıdakı cərrahi xəstəliklərin diaqnostikasını göstərmək, müalicəsini, pofilkatikasını və proqnozlaşdırmasını izah etmək üçün lazım olan biliklər:

- anatomiya
- klinik fiziologiya
- patoloji anatomiya
- xəstəliklərin tərifləri
- təsnifatı
- epidemiologiyası
- etiologiyası
- patogenezi
- patomorfologiyası
- gedişi və ağırlaşmaları
- klinik əlamətləri
- müayinələri (klinik, laborator, görüntüləmə və digər)
- diaqnostikasını
- müalicə üsulları
- müalicə nəticələri
- profilaktikasını
- proqnozlaşdırma üsulları və s.

KLİNİK BACARIQLAR

Qarın orqanlarının aşağıdakı təcili, təxirəsalınmaz və çox rast gəlinən cərrahi xəstəliklərin diaqnostikasını göstərmək, müalicəsini, pofilkatikasını və proqnozlaşdırmasını izah etmək.

Qarın sindromları

Kəskin qarın
Kəskin mədə-bağırsağ qanaxmaları
Mədə-bağırsağ keçməzliyi

Sərbəst mövzular
İrəli patologiyalarda klinik səriştələr

BİLİKLƏR

Qarın orqanlarının aşağıdakı cərrahi xəstəliklərin diaqnostikasını, müalicəsini, pofilkatikasını və proqnozlaşdırmasını izah etmək üçün lazım olan biliklər:

- anatomiya
- klinik fiziologiya
- patoloji anatomiya
- xəstəliklərin tərifləri
- təsnifatı
- epidemiologiyası
- etiologiyası
- patogenezi
- patomorfologiyası
- gedişi və ağırlaşmaları
- klinik əlamətləri
- müayinələri (klinik, laborator, görüntüləmə və digər)
- diaqnostikasını
- müalicə üsulları
- müalicə nəticələri
- profilaktikasını
- proqnozlaşdırma üsulları və s.

KLİNİK BACARIQLAR

Qarın orqanlarının aşağıdakı mürrəkkəb, atipik və az rast gəlinən cərrahi xəstəliklərin diaqnostikasını, müalicəsini, pofilkatikasını və proqnozlaşdırmasını izah etmək.

Auditoriya mövzuları
Təməl patologiyalarda klinik səriştələr

Qarındaxili qanaxma
Qarında şişkinlik
Sarılıq
Cərrahi anomaliyalar
Qastrointestinal kanalın xoraları
Qastrointestinal fistullar
Xronik abdominal ağrı

Qida borusu

Qida borusu xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Disfagiya
Qida borusu perforasiyası (spontan, yatrogen)
Qida borusu yad cisimləri
Mallori-Weys sindromu

Axalaziya
GERX
Barret ezofaqusu
Hiatal yırtıq
Divertikul (Zenker, Epifrenik)
Qida borusu kanseri
Qida borusu strikturları
Qida borusu əməliyyatlarından sonrakı ağırlaşmalar

Mədə və 12bb

Mədə və 12bb xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Mədə və 12bb xorası
Xora ağırlaşmaları (qanaxma, perforasiya, stenoz, penetrasiya və digər)
Stress xoraları
Mədə xərçəngi
Mədə limfoması
Mədə polipləri
Mədənin digər şişləri

Sərbəst mövzular
İrəli patologiyalarda klinik səriştələr

Qida borusu

Qida borusu yanıqları (kimyəvi)

Diffuz ezofaqus spazmı
"Fındıqqıran" ezofaqus

Qida borusu xoş şişləri
Qida borusu qəlsəmələri, üzükləri (Schatzki üzüyü)
Sklerodermiyaya bağlı problemlər
Digər ezofagitlər

Mədə və 12bb

Qastroparez

Mədə sallanması
12bb divertikulu

12bb bəd şişləri
12bb xoş şişləri
Yuxarı çöz arteriyası sindromu
Mədə və 12bb-in Kron xəstəliyi

Auditoriya mövzuları
Təməl patologiyalarda klinik səriştələr

Menetriye xəstəliyi
Mədə burulması
Mədə divertikulu
Bezoar
Qastroenterit
Postoperativ sindromlar

Nazik bağırsağ

Nazik bağırsağ xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Bağırsağ keçməzliyi

İnvaginasiya
Kron xəstəliyi

Digər spesifik enteritlər
Mekkel divertikulu
Mezenterik işemiya, tromboz
Fistulalar
Nazik bağırsağ polipləri
Bağırsağın xoş törəmələri
Bağırsağın bəd törəmələri
Bağırsağın karsinoid şişləri
Gastrointestinal stromal tumorlar (QİST)
Bağırsağ kistləri, qaz kistləri (intestinal pneumatosis)
Mezenterik sist

Yoğun bağırsağ

Yoğun bağırsağ tömələrinə diaqnostik yanaşma

Aşağı mədə-bağırsağ qanaxmaları
Yoğun bağırsağ keçməzliyi
Psevdoobstruksiya
Yoğun bağırsağ burulması
Toksik meqakolon
Divertikulitlər
Kəskin appendisit

Sərbəst mövzular
İrəli patologiyalarda klinik səriştələr

Nazik bağırsağ

Qısa bağırsağ sindromu

Durğun (kör) bağırsağ sindromu
/İnfeksiyalar
Radiasion enteritlər
Nazik bağırsağ əməliyyatlarından sonrakı ağırlaşmalar

Yoğun bağırsağ

Xroniki appendisit

Aralıq koliti
Xroniki qəbizlik
Meqakolon
Endometrioz
Polipoz sindromlar
Appendiks törəmələri
Yoğun bağırsağ fistulları

<p style="text-align: center;">Auditoriya mövzuları Təməl patologiyalarda klinik səriştələr</p>	<p style="text-align: center;">Sərbəst mövzular İrəli patologiyalarda klinik səriştələr</p>
<p>Yatrogen yaralanmalar</p> <p>Xoralı kolit</p> <p>Kron xəstəliyi</p> <p>İnfeksiyon kolitlər</p> <p>Antibiotiklərə bağlı kolit</p> <p>İşemik kolit</p> <p>Divertikul və divertikulyoz</p> <p>Kolon polipləri</p> <p>Kolonun bədxassəli törəmələri</p> <p>Kolonun xoşxassəli törəmələri</p> <p>Spastik kolit</p>	<p>Yoğun bağırsağ əməliyyatlarından sonrakı ağırlaşmalar</p>
<p>Anorektal xəstəliklər</p> <p>Anal kanal xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma</p> <p>Anal ağrı</p> <p>Rektal qanaxma</p> <p>Anal tromboz</p> <p>Kəskin parapoktit</p> <p>Hemorroy</p> <p>Anal çat</p> <p>Pararektal fistullar</p> <p>Qıl dönməsi</p> <p>Düz bağırsağ polipləri</p> <p>Düz bağırsağın bədxassəli törəmələri</p> <p>Anal və perianal bəd xassəli törəmələr</p> <p>Anal və peranal prekanseroz xəstəliklər</p> <p>Retrorektal törəmələr</p>	<p>Anorektal xəstəliklər</p> <p>Düz bağırsağ xorası</p> <p>Vaskulyar ektaziyalar</p> <p>Anal stenoz</p> <p>Anal qaşıntı</p> <p>Çanaq dibinin disfunksiyası</p> <p>Anal spazm</p> <p>Prolaps</p> <p>Rektosele</p> <p>Sistosele</p> <p>Sfinkter yetməzliyi (anal inkontinensiya)</p> <p>Cinsi yolla keçən xəstəliklər</p> <p>Anorektal əməliyyatlardan sonrakı ağırlaşmalar</p>
<p>Qaraciyər</p> <p>Qaraciyər xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma</p> <p>Varikoz qanaxma</p> <p>Qaraciyər absesi</p>	<p>Qaraciyər</p> <p>Törəmələrin partlaması və intraabdominal qanaxma</p> <p>Sirrozun ağırlaşmaları (spontan bakterial peritonit, assit, ensefalopatiya, hepatorenal sindrom və s)</p> <p>Kəskin qaraciyər yetməzlikləri (fulminant hepatit, kiçik qaraciyər sindromu və s)</p>

Auditoriya mövzuları
Təməl patologiyalarda klinik səriştələr

Qaraciyər törəmələrinin qiymətləndirilməsi
Qc sistləri
Hemangioma
Fokal nodulyar hiperplaziya
Hepatik adenoma
Hepatosellulyar karsinoma
Qaraciyərin metastatik törəmələri

Sirroz
Portal hipertenziya

Öd yolları

Öd yolları xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Öd sancısı
Kəskin xolesistit
Kəskin xolangit
Mexaniki sarılıq
Öd daşı xəstəliyi
Xroniki daşlı xolesistit
Daşsız xolesistit
Öd kisəsinin polipləri
Xoledoxolitiaz
Öd daşına bağlı bağırsağ keçməzliyi
Öd daşına bağlı pankreatit

Mədəlti vəzi

MAV xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Kəskin pankreatit
Pankreatik abses və nekroz
Pseudosistlər
Xroniki pankreatit
Pankreas xərçəngi

Sərbəst mövzular
İrəli patologiyalarda klinik səriştələr

Qaraciyərin digər xoş xassəli törəmələri
İntrahepatik xolangiokarsinoma
Qaraciyərin digər bədxassəli törəmələri
Portal vena trombozu
Baddi-Kiari sindromu
Viral hepatitlər
Qaraciyər əməliyyatlarından sonrakı ağırlaşmalar

Öd yolları

Öd kisəsi disfunksiyası
Oddi sfinkteri diskineziyası
Öd kisəsi xərçəngi
Skleroz xolangit - strikturlar
Təkrarlayan irinli xolangit
Birincili biliar sirroz
İkincili biliar sirroz
Öd yolları sistləri
Xolangiokarsinoma
Hemobiliya
Öd yolları zədələnmələri
Postxolesistektomik sindrom
Öd yolları əməliyyatlarından sonrakı ağırlaşmalar

Mədəlti vəzi

Autoimmun pankreatit
İrsi pankreatit
Xroniki pankreatit
Pankreatik assit
Pankreatik yetməzlik
Pankreasın sistik neoplazmaları
Pankreasın parazitar və digər sistləri
Periampulyar törəmələr
Pankreas limfoması
Mədəlti vəzi anomaliyaları

Auditoriya mövzuları
Təməl patologiyalarda klinik səriştələr

Dalaq

Dalaq xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Dalaq absesi
Postsplenektomik sepsis
Splenomeqaliya və hipersplenizm
Hemolitik anemiyalar
İdiopatik trombositopenik purpura

Qarın divarı

Qarın divarı xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Boğulmuş yırtıqlar
Eventerasiya
Qarında şişkinlik
Qasıq yırtığı
Göbək yırtığı

Bud yırtığı
Ağ xətt yırtığı
Ə/sonrakı yırtıqlar
Digər yırtıqlar
Qarın divarının ağrısı
Düz əzələ hematoma
Yamaq infeksiyaları

Periton və retroperiton

Periton xəstəliklərinə diaqnostik yanaşma

Kəskin qarın
İkincili peritonit
Üçüncülü peritonit
Qarındaxili abses
Bitişmə xəstəliyi
Retroperitoneal hematoma
Omentit

Sərbəst mövzular
İrəli patologiyalarda klinik səriştələr

Adacıq törəmələri (endokrin bölümə verilir)

Pankreas əməliyyatlarından sonrakı ağırlaşmalar

Dalaq

Durğunluq splenomeqaliyası
Dalaq törəmələri
Dalaq sistləri
Splenektomiya ağırlaşmaları

Qarın divarı

Qarın divarı şişləri

Diafraqma yırtıqları
Diafraqmanın törəmələri
Diafraqmanın relaksasiyası və parezi
Qarın divarı fleqmonası
Qarın divarı əməliyyatlarından sonrakı ağırlaşmalar

Periton və retroperiton

Birincili peritonit
Xilyoz assit
Vərəm peritoniti
Qranulomatoz peritoniti
Peritoneal karsinomatoz
Peritoneal psevdomiksoma
Peritonun digər törəmələri
Desmoid törəmələr

Auditoriya mövzuları
Təməl patologiyalarda klinik səriştələr

Omentum burulması və nekrozu
Apendagit
Assit

Sərbəst mövzular
İrəli patologiyalarda klinik səriştələr

İntraabdominal fistul
Retroperitoneal törəmələr
Retroperitoneal fibroz
Peritoneal və retroperitoneal sistlər
Xroniki qarın ağrısı
Omentum şişləri
Omentum sistləri
Periton və retroperitoneal əməliyyatlardan
sonrakı ağırlaşmalar

PRAKTİKİ SƏRİŞTƏLƏR

Auditoriya mövzuları

Təməl müdaxilələrdə praktik sərişmələr

Hədəf

IV kurs tələbələri təməl müdaxilələri praktik dərslərdə öyrənərək aşağıdakı praktik sərişmələrə yiyələnmişdirlər:

- təməl müdaxilələri maket və ya simulyatorada göstərmək

BİLİKLƏR

Qarın orqanlarının patologiyalarında aşağıdakı müayinələrin nəticələrini qiymətləndirmək üçün biliklər:

- USM, KT və MRT görüntüləməsinin fiziki əsasları, görüntüləmə prinsipləri, normal və patoloji toxumaların görüntü xüsusiyyətləri

PRAKTİKİ BACARIQLAR

Qarın boşluğunun müxtəlif cərrahi patologiyalarının USM şəkillərini tanımaq

Qarın boşluğunun normal KT şəkillərini tanımaq

Qarın boşluğunun müxtəlif cərrahi patologiyalarının KT şəkillərini tanımaq

Öd yollarının MRT müayinəsinin nəticələrini qiymətləndirmək

Sərbəst mövzular

İrəli müdaxilələrdə praktik sərişmələr

Hədəf

IV kurs tələbələri qarın orqanlarına müdaxilələri sərbəst şəkildə öyrənərək aşağıdakı sərişmələrə yiyələnirlər:

- qarın orqanlarında aparılan müdaxilə və əməliyyatları izah etmək

BİLİKLƏR

Qarın orqanlarında aparılan müdaxilələri izah etmək üçün lazım olan biliklər:

- tərfi
- göstərişlər
- əks göstərişlər
- texnikası
- işləmənin ardıcılığı
- ağırlaşmaları və s.

PRAKTİKİ BACARIQLAR

Mədə və 12bb xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Nazik bağırsağ xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Yoğun bağırsağ xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Anorektum xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Qaraciyər xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Öd yolları xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Mədəaltı vəzi xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Dalaq xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar

Auditoriya mövzuları
Təməl müdaxilələrdə praktik səriştələr

Sərbəst mövzular
İrəli müdaxilələrdə praktik səriştələr

Qarın divarı xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar
Periton və retroperiton xəstəliklərində aparılan müdaxilə və əməliyyatlar
Mədə-bağırsaq qanaxmalarında aparılan müdaxilə və əməliyyatlar